

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/46/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321201777
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2321201777.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. P. K., narodený XX.XX.XXXX, v ústavnej starostlivosti Neziskovej organizácie PETO, Prokopova 45, Bratislava, toho času u navrhovateľov, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matka: N. K., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, B., a otec: v rodnom liste neuvedený, o návrhu navrhovateľov: 1/ Q. M., narodený XX.XX.XXXX a 2/ H. M., narodená XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom H. XXX, na zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje ústavnú starostlivosť nad maloletým nariadenú rozsudkom Okresného súdu Galanta, číslo konania 12P/161/2020-97 zo dňa 16.02.2021.

II. Maloletý sa zveruje do spoločnej pestúnskej starostlivosti navrhovateľov, ktorí sú povinní vykonávať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého a oprávnení zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach. V prípade predpokladu, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého v podstatnej veci nie je v súlade so záujmom maloletého, môžu sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

III. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného minima, na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda.

IV. Pestúni sú povinní podávať súdu správu o výkone pestúnskej starostlivosti dvakrát ročne, vždy k 30.06. a vždy k 31.12.

V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Galanta, číslo konania 12P/161/2020-97 zo dňa 16.02.2021.

VI. Účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.04.2021 domáhajú zverenia maloletého C. P. do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti. Svoj návrh navrhovatelia odôvodnili tým, že bývajú sami v poschodovom rodinnom dome. Na prízemí je vstupná hala, jedáleň spojená s kuchyňou, obývačka a technická miestnosť s toaletou, na poschodí je 1 spálňa, 2 detské izby a kúpeľňa. Dom sa nachádza na pozemku s rozlohou 10 árov, pozemok aj dom sú v ich osobnom vlastníctve. Lokalita, v ktorej bývajú, je tichá malá dedinka s príjemnými obyvateľmi a rozrastajúcimi sa rodinami, v dedine majú i materskú škôlku. Mesačné výdavky na domácnosť majú približne 750 Eur (hypotekárny úver, elektrina,

plyn). Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava pod č. sp.:C č. z.: XXXX/XXXXXX zo dňa 20.10.2020, boli zapísaní do zoznamu žiadateľov o zverenie dieťaťa do náhradnej rodinnej starostlivosti formou pestúnskej starostlivosti po splnení zákonom stanovených podmienok. Prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť absolvovali na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. S maloletým nadviazali kontakt v Neziskovej organizácii PETO dňa 08.04.2021. Maloletého si obľúbili, majú ho radi a chcú ho prijať do ich rodiny. Spis maloletého si boli pozrieť na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny pred Veľkonočnými sviatkami, na základe informácií, fotografií a videí sa nemohli dočkať prvej interakcie. Na prvej interakcii sa stretli na pôde neziskovej organizácie PETO. Hneď, ako maloletého uvideli, vyhľadali im slzy do očí, pokojne sa pozdravili a maloletý ich fixoval pohľadom. Po chvíľke sám vykročil k nim a začali spolu komunikovať. Maloletého poprosila, či by ho mohla objasť a dovolil jej to, sám opätovoľ úkon, stisol ju a ostal tak. Navrhovateľ mu ponúkol darčekovú tašku, v ktorej mal sladkosť a zopár hračiek, zvedavo sa načiahol po autíčku a požiadal navrhovateľa o pomoc pri rozbaľovaní. Zaujato si k navrhovateľovi presadol na koleno. V úzkom kruhu komunikovali naďalej. Medzitým sa rozprávali s profesionálnou matkou o jeho zvyklostiach, náladách, hračkách, postupoch pred spaním, aktuálnom režime a podobne. Ďalšia interakcia začala ihneď po prvej, profesionálni rodičia opustili miestnosť. Maloletý im dokonca zamával. Ostali sami, v rozhovore a hraní sa s hračkami pokračovali bez zmeny, maloletý chcel byť hlavne pri nich. Niekedy si oprel hlavu o ich hrud' a odpočinul si. Bol a je to úžasný pocit. Ponúkli maloletému, či by chcel vidieť ich domov a on zvedavo súhlasil. Tretia interakcia už bola u nich doma, kde mal pripravenú vlastnú detskú izbu. Páčili sa mu zvieratká, ktoré chovajú, šiel ich s nimi hneď pozrieť, prešiel každý kút svojho domova. Keď sa naobedoval, dal najavo únavu, tak ho uľožili do postele, dali mu bozk na čelo a on sa bez problémov otočil k stene a pomaly zaspal. Zapli detskú vysielačku a nechali pootvorené dvere, usadili sa pred izbou na zem a počúvali, či je v poriadku. Po zobudení pomaly vošli a hneď ich privítal s úsmevom. Celé popoludnie prebehlo príjemne. Večer poprosili riaditeľku zariadenia o povolenie na pobyt do 13.04.2021. Schválila im hosťovský pobyt a odvtedy každý večer ďakujú za každý prežitý deň s maloletým. Už si nevedia predstaviť, ako mohli bez maloletého žiť tak dlho. Je ich synom od prvej chvíľe, cítia sa byť matkou a otcom. Sú tu pre maloletého a on pre nich. Nemajú žiadny plán do budúcnosti, ktorého by nebol súčasťou. Dom sa im stal domovom a z manželského páru sa stala rodina vďaka tomuto ich pokladu. Dňa 16.04.2021 navštívili oftalmologickú kliniku z dôvodu výmeny okuliarov pre maloletého. Rám, ktorý mal, bolo nutné ihneď vymeniť. Matka maloletého nenavštevuje, žiadnym spôsobom o neho nejaví záujem. Navrhovateľka je zamestnaná ako zdravotná asistentka/praktická sestra s mesačným príjmom 870 Eur. Navrhovateľ je zamestnaný ako personálny koordinátor s mesačným príjmom 1.200 Eur. Po zdravotnej stránke sú schopní zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Maloletý nemá v súčasnosti žiadne závažnejšie zdravotné problémy, vyžaduje si zvýšenú zdravotnú starostlivosť o ľavé oko, na ktorom mu bol diagnostikovaný strabizmus, tzv. „zabíhanie“ oka. Pomôcky mu zabezpečili okamžite a režim liečby postupne zavádzajú. K maloletému si vytvorili citový vzťah a tešia sa z neho. Želajú si, aby sa stal členom ich rodiny, ktorému budú poskytovať plnohodnotnú starostlivosť. Ich širšia rodina, známi a priatelia o ich úmysle vedia a z príchodu maloletého sa tešia spolu s nimi. Vzhľadom k veku maloletého majú za to, že čo najskôrší príchod do ich starostlivosti bude v jeho záujme a zabezpečí mu stabilné výchovné prostredie. Maloletý je vo veku, kedy začína intenzívne vnímať osoby, ktoré sa o neho starajú a túto starostlivosť by mu preto čo najskôr chceli zabezpečiť oni. Obaja sú bezúhonní a majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Navrhli, aby súd zaviazal matku k plneniu vyživovacej povinnosti vo výške 98 Eur mesačne, so splatnosťou 15-teho dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda.

2. Uznesením č.k. 19P/46/2021-39 zo dňa 15.06.2021 súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta (ďalej len „kolízny opatrovník“) na zastupovanie maloletého v konaní.

3. Zo správy zo šetrenia Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 06.09.2021 vyplýva, že sociálne šetrenie v domácnosti manželov bolo vykonané dňa 30.08.2021. V domácnosti sa počas šetrenia zdržiavali obaja manželia a mal. C. P. Manželia obývajú dvojpodlažný 4-izbový rodinný dom, ktorý je v BSM manželov. Na prízemí rodinného domu sa nachádza vstupná hala, jedáleň spojená s kuchyňou, obývačka a technická miestnosť s toaletou, na poschodí je 1 spálňa, 2 detské izby a kúpeľňa s WC. Mesačné výdavky na domácnosť: 105 Eur/plyn a elektrina, 600 Eur/hypotekárny úver, vodu majú vlastnú. Mal. C. má vlastnú posteľ v detskej izbe, kde od príchodu do domácnosti žiadateľov spáva sám. Počas našej návštevy bol v domácnosti poriadok na požadovanej úrovni, dom je priestraný, svetlý, vkusne a účelne zariadený. V domácnosti žiadateľov má maloletý dostatok oblečenia, hygienických potrieb a ostatných vecí, potrebných pre uspokojenie všetkých jeho potrieb. Navrhovateľ je zamestnaný vo firme N. E. s.r.o. so sídlom v Banskej Bystrici, s výkonom práce vo M. v Bratislave na pozícii personálneho

koordinátora s mesačným príjmom 1.200 Eur/netto. Navrhovateľka je t.č. na rodičovskej dovolenke. Jej mesačný príjem pozostáva z rodičovského príspevku pri starostlivosti o zverené dieťa vo výške 275,90 Eur a z prídavku na 1 dieťa vo výške 25,50 Eur. Pred nástupom na rodičovskú dovolenku pracovala ako zdravotná asistentka v UNB Bratislava - Ružinov na neurologickom oddelení s mesačným príjmom cca 870 Eur. Počas rozhovoru žiadateľka uviedla, že od septembra 2021 nastupuje späť do práce na čiastočný úväzok, na nočné zmeny, podľa toho, ako si s manželom zosúladiť pracovné zmeny tak, aby sa pri starostlivosti o mal. C. prestriedali. S maloletým sa žiadatelia zoznámili dňa 08.04.2021 a do vydania neodkladného opatrenia absolvoval mal. C. krátkodobé ako i dlhodobé návštevne pobyty, počas ktorých sa medzi žiadateľmi a maloletým postupne rozvíjal ich citový vzťah. Žiadatelia počas rozhovoru uviedli, že si na seba veľmi dobre zvykli, maloletý má pravidelný denný režim, ktorý si už osvojil u profimátky. Voľný čas trávia spoločne, chodievajú na ryby, na hríby alebo sú doma a venujú sa zvieratkám, ktoré chovajú na záhrade pri rodinnom dome. Celodennú starostlivosť o maloletého zabezpečuje žiadateľka, keďže ho nevzali do materskej školy z kapacitných dôvodov. Zdravotný stav mal. C. je t.č. dobrý, stabilizovaný, pediatrom maloletého je V. V. M. so sídlom v A. - W., ale kvôli dochádzaniu chcú maloletého prehlásiť k V., V. A. do D. K., čo je vo vedľajšej obci. Maloletý si vyžaduje zvýšenú zdravotnú starostlivosť o ľavé oko, na ktorom mu bol diagnostikovaný strabizmus, tzv. „zabíhanie“ oka, z toho dôvodu žiadatelia navštevujú s maloletým očnému lekárovi v NÚDCH Bratislava - Kramáre. Manželia záverom uviedli, že matka maloletého sa o neho žiadnym spôsobom nezaujíma a ani nikto z príbuzných. Počas návštevy bol mal. C. uložený vo svojej postieľke, keďže okolo 11 hod. si chodievala pospať. Keďže ho počuli, že ešte nespí, vošli k nemu do izby. Keď ich maloletý zbadal, nadšene vyskočil z postele, začal radostne pobehovať po izbe a ukazoval nám svoje hračky a knižky. Žiadateľov oslovoval „mamina“ a „tatino“ a bolo možné spozorovať, že sa u žiadateľov cíti spokojne a bezpečne. Po chvíli sa s maloletým rozlúčili a on si spokojne ľahol späť do svojej postele.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 16.09.2021, na ktoré sa dostavili všetci účastníci okrem matky maloletého, ktorá si neprevzala návrh a ostatné súdne listiny, preto tieto listiny boli doručované aj spôsobom oznámenia na úradnej tabuli a webovej stránke súdu. Kolízny opatrovník zároveň odovzdal súdu úradný záznam o tom, že matka bola oboznámená s návrhom a súhlasila s tým, aby súd tomuto návrhu vyhovel. Zároveň požiadala o konanie v jej neprítomnosti. Na základe uvedeného súd pojednával v neprítomnosti matky maloletého. Navrhovateľka zotrvala na návrhu v celom rozsahu. Maloletý je v ich osobnej starostlivosti od 08.04.2021, a to kontinuálne bez prerušenia. Adaptácia prebehla veľmi dobre. Je zrejmé, že toho času má maloletý vytvorený už aj citový vzťah k obom navrhovateľom. Berú ho ako svojho syna a majú záujem o jeho následné osvojenie. Širšia rodina taktiež veľmi pozitívne prijala prítomnosť maloletého v rodine. Maloletý je zdravý po každej stránke, okrem už uvádzaného problému s okom. Matka sa o maloletého vôbec nezaujíma. Od septembra 2021 pracuje na nočné zmeny s príjmom približne 480 Eur mesačne, s tým, že v čase výkonu práce sa o maloletého stará manžel. Navrhovateľ sa plne stotožnil s tým, čo uviedla manželka. Po oboznámení výsledkov dokazovania na strane matky maloletého navrhovateľa vyjadrili súhlas s tým, že matka bude zaviazaná na úhradu minimálneho výživného. Vyjadrili záujem predovšetkým na tom, aby neboli spôsobované zbytočné prietahy a aby bol maloletý zverený do pestúnskej starostlivosti tak, ako predpokladá návrh. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť návrhu. Keďže prítomní nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, súd po vyhlásení dokazovania za skončené vyhlásil rozsudok tak, ako to vyplýva z jeho výrokovej časti.

5. Z rodného listu maloletého vyplýva, že sa narodil dňa 24.04.2018 v Nitre matke N. K., narodenej dňa XX.XX.XXXX. Otec nie je zapísaný v rodnom liste.

6. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava číslo spisu C zo dňa 20.10.2020 vyplýva, že navrhovateľa boli dňa 20.10.2020 zapísaní do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť.

7. Zo sobášneho listu knihy manželstiev matričného úradu Senica, zväzok 18, ročník 2012, strana 93, poradové číslo 62 vyplýva, že navrhovateľa uzatvorili manželstvo dňa 22.09.2012 v Senici.

8. Z listu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 23.04.2021 vyplýva odporúčanie adresované Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta poskytnúť navrhovateľom potrebnú pomoc a poradenstvo pri spísaní návrhu na zverenie dieťaťa do ich starostlivosti.

9. Z potvrdenia o príjme vystaveného N. E. s.r.o. vyplýva, že v období od 4/2020 do 3/2021 mal navrhovateľ čistý príjem v priemere 964,05 Eur mesačne, v období od 1/2021 do 8/2021 mal navrhovateľ čistý príjem v priemere 1.156,48 Eur mesačne.

10. Z potvrdenia o príjme vystaveného Univerzitnou nemocnicou Bratislava vyplýva, že v období od 4/2020 do 3/2021 mala navrhovateľka čistý príjem v priemere 1.136,15 Eur mesačne.

11. Z potvrdenia vystaveného lekárom dňa 26.04.2021 vyplýva, že maloletý nebýva chorý, psychomotorický vývin je v norme, je riadne očkovaný, prospieva. Bol odoslaný na očné vyšetrenie.

12. Z potvrdení vystavených lekárom dňa 26.04.2021 vyplýva, že u navrhovateľov nie sú zdravotné kontraindikácie k zvereniu a výchove maloletého dieťaťa.

13. Z výpisov registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 26.04.2021 vyplýva, že navrhovatelia sú bezúhonní.

14. Navrhovatelia dňa 26.04.2021 čestne vyhlásili, že sú plne spôsobilí na právne úkony.

15. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 06.05.2021 vyplýva, že matka maloletého v období posledných 12 mesiacov nebola poberateľkou dávok v hmotnej núdzi, štátnych sociálnych dávok a nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

16. Mesto Sereď podaním zo dňa 12.05.2021 oznámilo, že matka maloletej má trvalý pobyt na adrese E. XXX/XX, B., ale jej skutočný pobyt im nie je známy.

17. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Galante, Obvodné oddelenie PZ Sereď podaním zo dňa 08.05.2021 oznámilo, že boli vykonané previerky v mieste trvalého pobytu matky maloletej na adrese E. XXX/XX, B., avšak táto sa tam nenachádzala.

18. Z oznámenia Obce H. zo dňa 26.07.2021 vyplýva, že navrhovatelia žijú v obci dva roky. Sú to veľmi slušní, pracovití a príjemní občania. Žijú usporiadaným životom. Sociálne a bytové podmienky manželov sú na veľmi dobrej úrovni. Aktívne sa zapájajú do spoločenského života obce.

19. Z oznámenia Okresného dopravného inšpektorátu v Galante zo dňa 27.07.2021 vyplýva, že matka maloletého nie je držiteľkou žiadneho motorového vozidla a ani v minulosti nebola.

20. Z oznámenia Neziskovej organizácie PETO doručeného súdu emailom dňa 18.008.2021 vyplýva, že maloletý bol odovzdaný navrhovateľom dňa 17.06.2021.

21. Z úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 08.09.2021 vyplýva, že matka maloletého si neprevzala návrh, keďže jej starý otec ju nechce pustiť do miesta jej trvalého bydliska. Z uvedeného dôvodu bola matka oboznámená s obsahom návrhu a s termínom pojednávania. Uviedla, že sa nebude môcť zúčastniť pojednávania z vážnych zdravotných gynekologických dôvodov a žiadala, aby súd pojednával v jej neprítomnosti. Uviedla, že je bez práce, bez finančných prostriedkov a nemá zabezpečené podmienky pre starostlivosť o dieťa.

22. Z lustrácie matky maloletého v Sociálnej poisťovni vyplýva, že táto mala naposledy oficiálny príjem v období 07.07.2021 do 26.08.2021, kde vymeriavací základ bol v sume 732,02 Eur. Predtým bola zamestnaná v decembri 2020 s vymeriavacím základom 36,03 Eur, v novembri 2020 s vymeriavacím základom 65,47 Eur, v septembri 2020 s vymeriavacím základom 13,20 Eur. Z lustrácie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky zo dňa 02.08.2021 vyplýva, že matka maloletého nevlastní žiadnu nehnuteľnosť na území Slovenskej republiky.

23. Súd na danú vec aplikoval najmä nasledovné právne normy:

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení,

ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 ZR, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 ZR, náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 48 ods. 1 ZR, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

Podľa § 48 ods. 2 ZR, pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno zveriť maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 48 ods. 3 ZR, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažkou prekonateľnou prekážkou.

Podľa § 48 ods. 4 ZR, v rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

Podľa § 50 ods. 1 ZR, pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a je povinný najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 50 ods. 2 ZR, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Podľa § 50 ods. 4 ZR, maloleté dieťa, ktoré žije v domácnosti s pestúnom, je povinné podieľať sa osobnou pomocou, a ak má príjem z vlastnej práce, aj príspevkom z tohto príjmu na spoločných potrebách rodiny.

Podľa § 50 ods. 5 ZR, počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

Podľa § 50 ods. 6 ZR, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon pestúnskej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v pestúnskej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 51 ZR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1 ZR, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods.1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s príslušným opatrením MPSVaR SR č. 183/2019 Z. z. je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrené neplnoleté dieťa s účinnosťou od 1.7.2019 suma 28,79 Eur.

24. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

Maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu matky. Otca maloletý nemá v rodnom liste uvedeného. Naposledy vo veci starostlivosti súdu o maloletého rozhodoval tunajší súd rozsudkom č. k. 12P/161/2020-97 zo dňa 16.02.2021, právoplatným dňa 07.04.2021, ktorým bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým v Neziskovej organizácii PETO. Matka bola zároveň zaviazaná na platenie výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, platného v čase splatnosti bežného výživného a to počnúc

dňom právoplatnosti rozsudku. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 21P/46/2021-40 zo dňa 05.05.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý dočasne, do právoplatného skončenia tohto konania, zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľov. Navrhovatelia zhodne uvádzajú, že maloletý je v ich osobnej kontinuálnej starostlivosti od 08.04.2021, kedy manželom bolo zariadením realizujúcim ústavnú starostlivosť nad maloletým umožnené, aby maloletý zotrval na návštevnom pobyte u navrhovateľov. Medzičasom uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia nadobudlo vykonateľnosť 05.05.2021 a právoplatnosť 12.06.2021.

25. Z vyjadrení navrhovateľov a zo šetrenia kolíznym opatrovníkom má súd za preukázané, že maloletý sa veľmi dobre adaptoval v prostredí navrhovateľov, ktorí vyjadrujú záujem osvojiť si ho. Navrhovatelia sú zapísaní v zozname žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť. Maloletý je na navrhovateľov citovo naviazaný, čo bolo zrejmé aj z realizovaného šetrenia v domácnosti navrhovateľov. Podmienky v domácnosti navrhovateľov sú plne vyhovujúce pre starostlivosť o maloleté dieťa. Navrhovatelia majú v obci, v ktorej žijú, veľmi dobrú povesť. Sú bezúhonní, plne spôsobilí na právne úkony, majú zabezpečený pravidelný príjem do domácnosti. Súd nezistil zvýšené potreby ohľadne starostlivosti o maloletého, keďže maloletý nemá závažnejšie zdravotné problémy. Má problém so zabiehaním oka, čomu navrhovatelia venujú náležitú pozornosť. Matka maloletého oňho neprejavuje záujem. Dostavila sa však ku kolíznemu opatrovníkovi a uviedla, že nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o dieťa a v súčasnosti je bez príjmu. Súd šetrením zistil, že matka je nemajetná, bez príjmu.

26. Maloleté dieťa má právny nárok na zabezpečenie riadnej výchovy, ktorý smeruje predovšetkým k rodičom. Ak rodičia zlyhávajú, nárok dieťaťa smeruje k spoločnosti, resp. štátu a maloleté dieťa má nárok na to, aby mu bolo zabezpečené náhradné výchovné prostredie. Právo a zároveň aj povinnosť rodičov vychovávať deti a na druhej strane právo detí na rodičovskú starostlivosť sú ústavné práva vychádzajúce nielen z Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o právach dieťaťa, ale predovšetkým zo vzťahu založeného na biologických a spoločenských predpokladoch. Pojem výchova zákon bližšie nedefinuje. V najširšom zmysle slova výchova ako významná zložka rodičovských práv a povinností je starostlivosť o komplexný rozvoj dieťaťa, a to rozvoj duševný, telesný, etický, náboženský, citový atď., čo znamená rozhodovanie o dieťati v tom rámci, v akom dieťa o sebe nemôže rozhodovať samo.

27. Na základe vykonaného dokazovania súd výrokom I. rozsudku zrušil ústavnú starostlivosť nad maloletým, keď zistil, že navrhovatelia spĺňajú všetky zákonné podmienky pre pestúnsku starostlivosť, ktorá má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Výrokom II. rozsudku súd zveril maloletého do spoločnej pestúnskej starostlivosti a vymedzil rozsah ich práv a povinností. Výrokom III. rozsudku súd zaviazal matku maloletého prispievať na výživu maloletého minimálnym výživným, t.j. sumou 30% zo sumy životného minima, na nepľnoleté nezaopatrované dieťa, počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, a to vzhľadom na zistené osobné a majetkové pomery matky. Pestúni sú povinní podávať súdu správy o výkone pestúnskej starostlivosti dvakrát ročne, tak ako súd rozhodol vo výroku IV.

28. Vzhľadom na zverenie maloletej do pestúnskej starostlivosti súd vo výroku V. zmenil rozsudok Okresného súdu Galanta, číslo konania 12P/161/2020-97 zo dňa 16.02.2021, ktorým bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť.

29. O trovách konania súd rozhodol vo výroku VI. podľa § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).